

Marszałek

Kończąc tę naszą ciężką debatę nad porządkiem dziennym, uważam, że Sejm przedstawiony przez Prezydium Sejmu porządek dzienny posiedzenia ze zmianami zatwierdził.

Informuję, że w sali nr 67 w starym Domu Poselskim działa rządowy punkt konsultacyjny do spraw:

- założeń polityki mieszkaniowej państwa,
- projektu ustawy o szczególnych warunkach realizacji budownictwa mieszkaniowego w latach 1991—1995 oraz o zmianie niektórych ustaw,
- projektu ustawy Prawo mieszkaniowe.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 1 porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Ustawodawczej o poselskich projektach ustaw:

o Państwowej Straży Pożarnej (druki nr 628 i 854);

o ochronie przeciwpożarowej. (druki nr 310 i 855)

Proszę państwa, proszę nie wychodzić z sali, bo będzie głosowanie. (Oklaski)

Przypominam, że Sejm na poprzednim, 61 posiedzeniu po przeprowadzeniu debaty odroczył podjęcie decyzji w sprawie postępowania z przedłożonymi projektami ustaw do następnego posiedzenia.

Zgłoszono dwa wnioski w sprawie dalszego postępowania z projektami ustaw:

Pierwszy — wniosek Prezydium Sejmu o powtórne przekazanie sprawozdań do komisji w celu przekazania dodatkowego sprawozdania w terminie do 30 dni; z wnioskiem tym zbieżne jest stanowisko rządu zawarte w doręczonym posłom piśmie ministra spraw wewnętrznych, który m.in. przedstawia skutki finansowe przyjęcia proponowanych rozwiązań oraz informuje o trwających pracach nad reorganizacją służb pożarniczych.

Drugi — wniosek posłów Mieczysława Gawła i Adama Zimnickiego o przystąpienie do głosowania w dniu dzisiejszym przedstawionych projektów ustaw bez odsyłania do komisji.

W pierwszej kolejności głosować będziemy wniosek Prezydium Sejmu, tzn. o odesłanie sprawozdań do komisji i wyznaczenie trzydziestodniowego terminu zakończenia prac.

Proszę poprosić posłów z kuluarów.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z posłanek i posłów jest za powtórным przekazaniem sprawozdań o poselskich projektach ustaw: o Państwowej Straży Pożarnej oraz o ochronie przeciwpożarowej do Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Ustawodawczej a ponadto do Komisji Kultury Społecznej w celu przedstawienia dodatkowego sprawozdania w terminie do 30 dni, zachęć podnieść rękę i nacisnąć przycisk. (19)

Kto jest przeciw? (243)

Kto się wstrzymał od głosowania? (29)

Stwierdzam, że Sejm wniosku nie przyjął. (Oklaski)

W imieniu rządu pan minister Zimowski prosi o głos.

Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Jerzy Zimowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Rozumiem, że w tej chwili problem proceduralny, bo to wystąpienie, które chcę Wysokiej Izbie przedstawić, powinienem przedstawić przed tym głosowaniem, które się przed chwilą odbyło, i niejako to zasadnicze stanowisko rządu w tej chwili nie może wpłynąć na to, co Wysoka Izba zdecydowała. Chcę jednak, abyśmy przed głosowaniem tych ustaw bardzo wyraźnie powiedzieli sobie, w jakiej sytuacji jest rząd jeśli chodzi o sprawy strażaków. Otóż chcę powiedzieć, że rząd jest zobowiązany do takiego przedstawienia swojego stanowiska. bowiem od końca marca trwa protest wielu jednostek ratowniczo-gaśniczych. Krajowa Sekcja Pożarnictwa NSZZ „Solidarność” 24 maja 1991 r. skierowała list do premiera Jana Krzysztofa Bieleckiego. Fragmenty tego listu zostały odczytane 26 maja w głównym wydaniu telewizyjnych „Wiadomości”, z podkreśleniem zdania, że: „jeśli zwierzchnicy będą nas, strażaków traktować jak piąte koło u wozu, z dniem 10 czerwca, tj. po zakończeniu wizyty Ojca Świętego, istnieje prawdopodobieństwo akcji strajkowej, polegającej na odmowie wyjazdu do wszelkich zdarzeń”. W tej chwili w wielu komendach straży pożarnej odbywają się referenda i zapadają decyzje wskazujące na to, że takie akcje strajkowe są aprobowane przez środowisko strażackie. Rząd nie chciałby, by głosowanie nad tak istotną sprawą odbyło się pod bezprawną groźbą. Rząd zdaje sobie sprawę z faktu, iż straż pożarna wymaga reform. Spadkiem po wielu latach zaniedbań są błędy organizacyjne i strukturalne, nierównomierne rozmieszczenie jednostek ratowniczo-gaśniczych w kraju, braki kadrowe, głównie w jednostkach na terenie dużych miast, zarobki, które w wielu strażach nie odpowiadają zadaniom i wysiłkom strażaków. Krytycznie oceniamy stan prawny, nie tworzący jedności w zakresie podporządkowania i odpowiedzialności. Chcę jednak powiedzieć, że zawodowe straże pożarne formalnie nie podlegają ministrowi spraw wewnętrznych.

Nie jest to sytuacja charakterystyczna tylko służb strażackich. Chociażby z dzisiejszych wypowiedzi posłów wynika jasno, że to samo możemy powiedzieć o oświacie, o PKP, o górnikach czy o hutnikach.

Rząd uważa, że stan ten wymaga uzdrowienia, ale także dokonania właściwych ocen, wymaga czasu, konsekwencji, a przede wszystkim pieniędzy. Rząd wysuwa następujące argumenty.

Przed wszystkim powołana została niezależna, profesjonalna komisja, która oceni sytuację w straży pożarnej w zakresie organiza-

Posel Herbert Gabryś:

Panie ministrze, otrzymałem informację, iż 25 maja br. Prezydium Krajowej Sekcji Pożarnictwa NSZZ „Solidarność” podjęło uchwałę, w której zalecono akcję strajkową, o której mówił pan minister. Ale nie dodał pan — a uważam, że należy się to ludziom pracującym w pożarnictwie — iż uzyskane wyniki potwierdziły raz jeszcze rozsądek i wysokie morale tego środowiska, które w zdecydowanej większości nie dopuszcza myśli o dochodzeniu swoich racji przez sięganie do form ostatecznych. Sądzę, iż należało to dopowiedzieć. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję.

Przechodzimy do głosowania.

(Posel Waldemar Pawlak: Chcę prosić o wyjaśnienie.)

Wyjaśnienie ministra? Nie.

(Posel Waldemar Pawlak: Pan minister wyjaśni przed głosowaniem...)

Mamy w tej chwili głosować, jest już po debacie.

(Posel Waldemar Pawlak: Sprawa jest niejasna i...)

Czegoś pan nie rozumie? Proszę bardzo.

Posel Waldemar Pawlak:

Waldemar Pawlak PSL. Bardzo państwa przepraszam, być może dla państwa wszystko jest jasne, ale — nie wiem, być może się przesłyszałem — pan minister powiedział, że straż pożarna formalnie nie podlega MSW. Wobec tego pytam, jakiemu resortowi podlega, jak to ma się do ustawy kompetencyjnej i jaki przedstawiciel rządu uczestniczył w pracach komisji, bo o ile wiem, to przedstawiciel rządu uczestniczył w nich i rozumiem, że reprezentował stanowisko rządu. Być może był to akurat ten, któremu podlegają straż pożarne. (Oklaski)

Marszałek:

Proszę, panie ministrze.

**Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
Jerzy Zimowski:**

Istotnie, rząd docenia to, że protesty strażaków nie są doprowadzone do formy ekstremalnej, tzn. nie zostały podjęte akcje odmowy wyjazdu do gaszenia pożarów. Przeczytałem natomiast fragment rezolucji, uchwały Krajowej Komisji Pożarnictwa, która wprowadza ewentualność takiego strajku. Powiedziałem też jeszcze, że dziś przychodzą do ministerstwa telexy z komend straż pożarnych, w których odbywa się coś w rodzaju nieustannego wiecu czy dyskusji nad sytuacją, a które

dowodzą, że na taki strajk to środowisko byłoby się gotowe w jakichś tam warunkach zdecydować, gdyby dyskusja sejmowa skończyła się niepomyślnie dla tego środowiska. I taka jest obiektywna prawda.

Jeśli chodzi o drugie pytanie, zawodowe straż pożarne podlegają wojewodom. Wojewoda sprawuje organizacyjny, finansowy i służbowy nadzór nad strażakami. Natomiast jest tu wahnięcie, pewne takie pęknięcie w przepisach prawnych, ponieważ minister spraw wewnętrznych sprawuje coś w rodzaju merytorycznego nadzoru w ogóle nad ochroną przeciwpożarową w państwie. Natomiast nie ma konkretnych uprawnień wobec służb strażackich. I właśnie cały problem ustawowy polega na tym, że strażacy w ogóle chcą zerwać z odpowiedzialnością przed wojewodami i przejść w całości do kompetencji ministra spraw wewnętrznych. (Poruszenie na sali)

Marszałek:

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania... tak?

(Głos z sali: Minister Misiąg prosi o głos.)

Proszę, pan minister Misiąg. Proszę, ale krótko. (Poruszenie na sali)

Chwileczkę, pan ma jakąś krótką informację, czy wyjaśnienie?

(Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Wojciech Misiąg: Pewne wyjaśnienie)

Wyjaśnienie. Proszę bardzo.

(Posel Janusz Szymański: Panie marszałku, w sprawie formalnej.)

Chce pan powiedzieć, że po użyciu formuły: „przystępujemy do głosowania” nie wolno zabierać głosu?

Posel Janusz Szymański:

Nie, panie marszałku.

Panie Marszałku! Panie i Panowie! Chciałbym, żebyśmy jednak działali w majestacie prawa, które nas obowiązuje. Pragnę przypomnieć panu marszałkowi i prosić o realizację tej dyspozycji, że po wyczerpaniu listy mówców zapisanych do głosu mogą przemawiać: sprawozdawca i wnioskodawca. O ile dobrze pamiętam, te dwa projekty ustaw, które dzisiaj głosujemy, są wniesione z inicjatywy poselskiej. W związku z tym rząd nie występuje ani w roli sprawozdawcy, ani wnioskodawcy. Proszę więc, żeby pan marszałek przystąpił do głosowania. (Oklaski)

Marszałek:

Proszę, poseł Jan Rokita.

Posel Jan Rokita:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Tylko jedno zdanie. Chcę złożyć kategorię sprzeciw wobec takich prób interpretowania regu-